

Sprawozdanie z działalności Gospodarki Rybacko - Wędkarskiej za rok 2023

S P R A W O Z D A N I E **Z GOSPODARKI RYBACKO - WĘDKARSKIEJ** **OKRĘGU POLSKIEGO ZWIĄZKU WĘDKARSKIEGO** **W GORZOWIE WLKP.** **ZA 2023 ROK.**

- I. Stan posiadania wód.
- II. Zarybienia wód Okręgu PZW Gorzów
- III. Połowy rybackie a połowy wędkarskie
- IV. Sprawy różne

I. Stan posiadania wód.

Powierzchnia wód dzierzawionych przez Okręg PZW w Gorzowie Wielkopolskim, w roku minionym zmieniła się nieznacznie. Ostatecznie nie jesteśmy już użytkownikiem rzeki Santoczna, która od początku zeszłego roku nie znajduje się już w naszym wykazie. Powodem rezygnacji z użytkowania tego ciek jest fakt istniejących problemów hydrologicznych pod postacią ubywania zasobów wód. Oficjalnie powierzchnia tej rzeki wynosiła 5,4 ha, jednak i tak była zawyżona względem powierzchni rzeczywistej. Miniony rok, podobnie jak poprzednie cechował się dużą niepewnością. W dalszym ciągu ciężko ustalić sposób koegzystencji Naszego Stowarzyszenia z Wodami Polskimi, które w zależności od Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej posiadają inną wizję rozliczania nas z prowadzenia racjonalnej gospodarki. W większości przypadków wizje te nie są jednak tożsame z interpretacją Urzędów Marszałkowskich. Sytuacja taka generuje niepewność gospodarowania wodami publicznymi, co rzutuje na angażowanie się w dzierżawę innych wód czy też ogranicza ilość zarybień fakultatywnych, nieobowiązkowych, które mogłyby być przeprowadzane w stabilnej sytuacji. Utrudnienia w dużej mierze stwarzane przez Wody Polskie spowodowały, że w 2023 roku Okręg rozpoczął procedurę rozwiązywania umów na użytkowanie wód obwodów rybackich jeziora Celno oraz Dolskie. Pomimo kwestii wymienionych powyżej Okręg w miarę możliwości planuje brać w dzierżawę dostępne wody, jednak w rachubę wchodzi tylko wody stojące. Wody te cechują się wyższym czynszem dzierżawnym, jednak umożliwiają większą swobodę w ich użytkowaniu - dotyczy to ilości zarybień, których przekroczenie nie wiąże się z konsekwencjami jak na wodach dzierzawionych od Wód Polskich. W dalszym ciągu główną częścią składową powierzchni wód użytkowanej przez Okręg są obwody jeziorowe, mniejszą część stanowią rzeki nizinne i górskie oraz jeden zbiornik zaporowy.

Ewidencja wód Okręgu PZW w Gorzowie Wlkp. za rok 2022 przedstawiała się następująco :

1. rzeki (nizinne i górskie)	:	2 299,4 ha
2. jeziora	:	5 618,6 ha

3. zbiorniki zaporowe	:	80,2 ha
4. wody drobne (do 5 ha)	:	68,4 ha

.....

wody PZW ogółem : 8064,8 ha.

Aktualne podpisane porozumienia z innymi użytkownikami rybackimi stwarzają wędkarzom zrzeszonym w naszym Okręgu dodatkowe możliwości korzystania z większej powierzchni wód leżących na terenie działania Okręgu PZW w Gorzowie Wlkp. Poniższe zestawienie obrazuje areał wód objętych porozumieniami z podaniem poszczególnych użytkowników rybackich.

Urząd Gminy w Lubniewicach :

- jezioro Lubiąż - **146,20 ha**

Urząd Miasta i Gminy w Strzelcach Krajeńskich :

- jezioro Klasztorne Górne - **18,94 ha**
- jezioro Klasztorne Dolne - **6,93 ha**

Wody PZW będące pod pozycją - M. Kotowicz

- jezioro Bobowicko - **33,6 ha**
- jezioro Krzywy Róg - **16,20 ha**
- jezioro Piaseczno - **43,45 ha**

Wody Gospodarstwa Rybackiego G. Siwek - Myślibórz :

- jezioro Myśliborskie - **630,39 ha**
- jezioro Łuba (Głazów) - **160,27 ha**
- jezioro Renice - **50,74 ha**
- jezioro Wierzbnickie - **23,73 ha**
- jezioro Czółnowskie - **41,03 ha**

Wody Parku Narodowego „ Ujście Warty ” :

- głównie rzeka Warta i Postomia w granicach Parku - **ok. 500 ha**

Sumując powierzchnię wód z wyżej wymienionych porozumień do dyspozycji wędkarzy roku 2023 w roku była dodatkowa powierzchnia prawie **1 671 ha**, która w połączeniu z powierzchnią wód Okręgu daje nam powierzchnię przekraczającą 9 735 ha zbiorników różnego typu.

II. Zarybienia wód Okręgu PZW Gorzów.

Racjonalna gospodarka wędkarska polega na dbaniu o aktualny oraz przyszły stan ichtiofauny, w celu pozostawienia jej przyszłym użytkownikom w stanie niepogorszonym. Opiera się ona na pozytywnie zaopiniowanych operatach rybackich oraz na zapisach w umowach ze skarbem państwa. W celu przedłużenia umów dzierżawnych Okręg postawiony jest w sytuacji, w której niekiedy trzeba pójść na ustępstwa. Dotyczy to przede wszystkim zdefiniowanych w operatach rybackich nakładów rzeczowo-finansowych. Dostępność materiału zarybieniowego często dyktuje jaki materiał zarybieniowy i w jakiej ilości trafi do wód obwodów rybackich. Niestety równie często nie pokrywa się to z tym, co z ichtiologicznego punktu widzenia byłoby najkorzystniejsze. Nie jest możliwym zaplanowanie zarybień na okres dziesięciu lat w oparciu o gatunki i sortymenty których przewidywana dostępność na rynku pozostaje relatywnie niska. Z tego faktu w zarybieniach figurują np.: duże ilości wylęgu szczupaka (ponieważ wylęg jest łatwiej dostępny), oraz brakuje niektórych gatunków np.: brzany, czy też starszych form np.: dwulatków sandacza.

Zarybienia przede wszystkim powinny rekompensować środowisku straty wynikające z prowadzenia gospodarki rybackiej (typu wędkarskiego w Okręgu PZW Gorzów Wlkp.), oraz wspierać gatunki których możliwości rozrodcze z przyczyn środowiskowych są ograniczone. Zwiększają również produktywność rybacką zbiornika, a co za tym idzie podwyższa wydajność wędkarską. Wartość zarybień na wodach użytkowanych przez Okręg systematycznie wzrasta, gdy przypomnimy sobie rok 2002 w którym zarybienie wykonane zostało na kwotę **40 631 zł**, w 2018 roku niespełna **1 mln zł** natomiast w 2022 roku już blisko **2 mln zł**. Pomijając fakt samej

inflacji, wzrost nakładów jest aż nadto wyraźny.

Szczegółowy obraz zarybień dokonanych na wodach PZW w minionym roku przedstawia **załącznik nr 1(zestawienie zarybień)**. Ogółem w 2023 roku do wód okręgu PZW Gorzów trafiło **54 840 kg** i **19 199 350 sztuk** materiału zarybieniowego na kwotę **2 165 782,00zł**. Współpraca z Kołami Wędkarskimi często odciąża Naszą pracę, za co serdecznie dziękujemy. Dotyczy to takich kwestii jak pomoc przy rozprowadzaniu materiału zarybieniowego, dostarczanie rzetelnych informacji z terenu czy też zaopatrzenie w dużą dawkę cierpliwości, która w tym dziale gospodarki jest niestety wymagana.

Cieszy nasz fakt iż ceny materiału zarybieniowego ustabilizowały się. Ryby wciąż są bardzo drogie w porównaniu do poprzednich lat ale na chwilę obecną nie drożeją. Mamy nadzieję, że w bieżącym roku nie będzie problemów z dostępnością materiału zarybieniowego i wszystko pójdzie po naszej myśli.

Poniżej znajduje się tabela z zestawieniem z zarybień, poszczególnymi gatunkami ryb w 2023 roku :

ESTAWIENIE ZARYBIENI POSZCZEGOLNYCH GATUNKOW RYB WEDLUG LAT 2021 - 2023 OKREGU PZW GORZOW.

Lp.	GATUNEK - RODZAJ MATERIAŁU	ILOŚĆ MATRIAŁU ZARYBIENIOWEGO W		
		2021 rok	2022 rok	
1.	Amur trzylatek	-	-	

2.	Boleń narybek jesienny / wiosenny	20 000 szt.	8 000 szt.	
3.	Brzana narybek jesienny	10 000 szt.	10 000 szt.	
	dwulatek			
4.	Certa narybek wiosenny 1+	8 500 szt.	28 500 szt.	
	dwulatek	1 100 szt.		
5.	Jaź krocze	2 990 kg	1 340 kg	
6.	Jesiotr syberyjski trzylatek		300 kg	
7.	Karaś pospolity krocze	756 kg	2 406 kg	
	narybek jesienny/wios. 1+		241 kg	
8.	Karp krocze	4 015 kg	6 798 kg	
	trzylatek	600 kg	500 kg	
9.	Kleń narybek letni	71 000 szt.		
	narybek jesienny	31 000 szt.		
10.	Leszcz dłoniak			
	tarlak	90 kg		
11.	Lin narybek jesienny	40 kg	1 125 kg	
	krocze	22 683 kg	24 706 kg	

12.	Lipień narybek jesienny/wios. 1+	7 100 szt.	10 100 szt.	
13.	Okoń - wszystkie sortymenty	210 kg	2 332 kg	
14.	Płoc - wszystkie sortymenty	1 326 kg	2 543 kg	
15.	Pstrąg potokowy narybek letni	117 600 szt.	103 000 szt.	10
	narybek jesienny	4 000 szt.	6 000 szt.	
16.	Sandacz narybek letni	1221 900 szt.	586 100 szt.	1
	narybek jesienny/wios. 1+	320 kg	1 979 kg	
17.	Sielawa wylęg	7 000 000 szt.	9 300 000 szt.	1
18.	Sum krocze/trzylatek	1 528 kg	634 kg	
19.	Szczupak wylęg żerujący	9 549 000 szt.	9 447 000 szt.	7
	narybek jesienny/wios./tarlak	3 865 kg	4 333 kg	
20.	Troć wędrowna narybek letni	63 700 szt.	63 700 szt.	
21.	Węgorz narybek	890 kg	685 kg	
	Razem szt.	17 929 040 szt.	19 072 480 szt.	1
	Razem kg.	36 856 kg	48 423 kg	
	Razem wartość	1 593 079,05zł.	1 932 405 zł.	2

III. Połowy rybne a połowy amatorskie.

Połowry rybackie.

Gospodarka odławowa prowadzona na wodach naszego Okręgu oparta jest o model wędkarski przyjęty w operatach rybackich, należy przez to rozumieć że odłowry rybackie są tylko marginalną lub uzupełniającą jej częścią, zaś priorytetowo traktowane są połowy wędkarskie. Wyniki odłowów rybackich na wodach Okręgu PZW w Gorzowie odzwierciedla poniższa tabela :

ODŁOWY I OBROTY RYBAMI Z WÓD WĘDKARSKICH

Gatunek	Odłów		
	Ilość kg	do dalszej produkcji kg	
1	2	3	
Sieja	1		
Sielawa	1019		
Lin	31		
Okoń	30		
Leszcz	58		
RAZEM	930 kg	-	

Rybak naszego Okręgu z wód użytkowanych rybacko w roku sprawozdawczym odłowił łącznie **1 139 kg** ryb. Jak co roku w połowach zdecydowanie przeważała sielawa, jednak jej ilość jest tylko ułamkiem dawnych połowów. Jest to w dużej mierze związane ze znacznym wzrostem drapieżników, - głównie kormorana czarnego.

Spośród gatunków wymienionych w powyższej tabeli najwięcej odłowiono sielawy **1 139 kg**, następnie leszcza - 58 kg, lina - 31 kg, okonia - 30 kg oraz siei - 1 kg. Porównując z ilością materiału zarybieniowego masa tych ryb jest nieporównywalnie mniejsza: ilość materiału zarybieniowego w kg - 54 840 kg, a dodatkowo blisko 19 milionów sztuk narybku jesiennego, letniego, wiosennego 1+ oraz wylęgu żerującego różnych gatunków ryb.

Połowy amatorskie.

Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Gorzowie Wlkp. od roku 2005 przeprowadza obowiązkową rejestrację połowów wędkarskich. Spływ rejestrów połowów od momentu ich wprowadzenia systematycznie ulega zwiększeniu, i tak dla przykładu w 2006 roku zwrócono 484 sztuki rejestrów co stanowiło bardzo niski, bo około 3 procentowy zwrot ogólnej ilości wydanych ewidencji połowów. W roku 2022 zwrócono 80 % ogółu pobranych i wydanych przez skarbników rejestrów połowów. W rejestrze połowów na 2022 rok znajdowały się wyłącznie zbiorniki wodne wchodzące w skład obwodów rybackich.

Analiza zapisów wędkarskich objęła przeszło 8 600 sztuk rejestrów, pozostałą ilość rejestrów (12000szt.) odrzucono w związku z nieczytelnym opisem złowionych ryb, brakiem numeru łowiska w zestawieniu zbiorczym, jednak największą ilość odrzuconych rejestrów stanowiły rejestry nie zawierające żadnej treści.

Poniższa tabela przedstawia gatunki , ich ilość (w szt. i kg.) a także średnią masą poławianych ryb poszczególnych gatunków.

STRUKTURA ODŁÓWÓW WĘDKARSKICH OKRĘGU PZW
GORZOWIE WLKP DLA 2022 ROKU.

W

GATUNEK	ILOŚĆ SZTUK	ILOŚĆ KILOGRAMÓW	ŚREDNIA MASA ODŁAW. RYB
SZCZUPAK	7 627	11 230,8	1,47 kg
SANDACZ	1 531	3 332,7	2,17 kg
SUM	173	1 115,3	6,44 kg
OKOŃ	47 063	12 779,1	0,27 kg
BOLEŃ	463	928,6	2,00 kg
MIĘTUS	227	102,3	0,45 kg
WĘGORZ	558	413,3	0,74 kg
KARP	1 560	2 057,4	1,31 kg
PŁOĆ	223 869	28 339,0	0,12 kg
WZDRĘGA	19 890	2 827,6	0,14 kg
LESZCZ	41 544	36 450,8	0,87 kg
LIN	27 700	18 294,5	0,66 kg
ŁOSOŚ	2	9,3	4,65 kg

TROĆ WĘDROWNA	12	28,5	2,37 kg
KARAŚ	2 903	990,5	0,34 kg
KARAŚ POSPOLITY	1 133	434,0	0,38 kg
BRZANA	133	158,4	1,19 kg
CERTA	16	8,1	0,55 kg
KLEŃ	2 039	1 530,7	0,94 kg
JAŻ	1 765	1 375,6	1,05 kg
JELEC	96	14,4	0,15 kg
UKLEJA	3 436	181,4	0,053 kg
LIPIEŃ	64	40,7	0,63 kg
PSTRĄG POTOKOWY	344	209,0	0,60 kg
PSTRĄG TĘCZOWY	11	8,4	0,76 kg
KRAP	13 442	2 315,8	0,17 kg
ROZPIÓR	229	138,5	0.60 kg
POZOSTAŁE	50 275	14 551,2	0,29 kg
R A Z E M	450 658 szt.	139 865,9 kg	-

Według zebranych ewidencji połowów można wywnioskować, że najbardziej preferowanym łowiskiem była rzeka Warta a najczęściej poławianymi gatunkami został leszcz (**36450,8** kg), płoć w ilości **28339** kg, oraz lin (**18294,5** kg) . Najczęściej łwionymi gatunkami oprócz leszcza i płoci zostały ryby drapieżne: okoń - **12 779,1kg** , szczupak - **11 230,8 kg**, oraz na rzekach kleń, jaź i boleń.

Drastycznie natomiast spadły połowy na rzece Odrze w wyniku katastrofy ekologicznej z 2022r. której skutki odczuwać będziemy jeszcze przez wiele lat. Średnio wędkarze odławiali ok 23 ton ryb rocznie z rzeki Odry, natomiast roczna ilość odłowionych ryb to 7673 kg. Badacze wskazali, jak duże są straty spowodowane zanieczyszczeniem rzeki: - W dolnej Odrze zginęło prawie 90 proc. małży i ślimaków wodnych oraz 3,3 mln szt. ryb. Straty w ichtiofaunie na całym odcinku Odry dotkniętym katastrofą wyniosły 1 650 ton, co stanowi 60proc szacowanej populacji ryb. bezpośrednią przyczyną masowego śnięcia ryb była toksyna wytwarzana przez glony - tzw. złote algi, których naturalnym środowiskiem są wody słone i słonawe. Tymczasem Odra jest od wielu lat zanieczyszczana w wyniku działalności człowieka, w tym zasolonymi wodami odprowadzanymi przez kopalnie na południu Polski.

Z ewidencji amatorskich połowów wynika, że członek Okręgu gorzowskiego w sezonie zabrał średnio z łowiska 16,2 kg ryb. Przyjmując, że stan członków w Naszym Okręgu kształtuje się na poziomie 21 000 członków, to faktyczny stan odłowionych ryb z wód PZW wyniesie 340 200 kg.

Jednocześnie należy mieć nadzieję że lata następne przyniosą poprawę w uzyskiwaniu bardziej szczegółowych informacji na temat połowów amatorskich, a ilość uzyskiwanych zwrotów „ ewidencji amatorskich połowów „ systematycznie będzie się zwiększać.

IV. Sprawy różne

Rok 2023 był czasem szczególnym dla Naszego Okręgu. W trakcie minionego roku do komórki zagospodarowania wód dołączył Mateusz Pawluczyk – zajmując stanowisko specjalisty do spraw zagospodarowania wód, natomiast Mateusz Kotowicz aktualnie zajmuje się hodowlą ryb oraz materiału zarybieniowego na dzierzawionych przez siebie stawach. Na szczęście Mateusz Kotowicz znajduje dla nas czas i w dalszym ciągu pomaga nam w przeprowadzaniu niektórych zarybień.

Nie trudno było nam stwierdzić iż naszym największym wrogiem są Kormorany (120 tys. osobników, 30tys. par lęgowych). Czarne szatany zjadają niewyobrażalne ilości ryb na naszych wodach (średnio 500g dziennie na osobnika). Dzięki wydanej zgodzie na odstrzał redukcyjny na kormorany czarne, czaple siwe i wydry udało nam się przeprowadzić legalne odstrzały, natomiast są one przysłowiową kroplą w morzu. Jeżeli w strukturach kół wędkarskich są osoby które należą również do kół łowieckich i mają możliwość przeprowadzania odstrzału redukcyjnego, prosimy o odpowiednie zgłoszenie, wtedy na wniosek danego koła, okręg PZW w Gorzowie Wlkp. wystąpi z wnioskiem do dyrektora RDOŚ o zezwolenie na odstrzał gatunków chronionych. Prosimy więc o pomoc w odnalezieniu chętnych osób ponieważ z roku na rok problem staje się coraz poważniejszy.

Z końcem 2023 roku Okręg PZW w Gorzowie Wlkp. rozwiązał umowę na użytkowanie jezior Celno oraz Dolsk leżących na terenie gminy Myślibórz.

Wprowadzono następujące zmiany w regulaminie amatorskiego połowu ryb na terenie działania Naszego Okręgu:

- zniesiono okresowy zakaz połowu ryb na nowej części Kanału Ulgi w Gorzowie Wlkp.
- wprowadzono łowisko typu „ No - Kill ” na: jeziorze Długim w Rzepinie, oraz jeziorze Nietoperek Lewy i Zamkowe Przednie w gminie Międzyrzecz.
- wrócił zapis, który zabrania połowu ryb przez *podnoszenie* i *opuszczanie* przynęty w sposób ciągły z wyjątkiem *łowienia* pod

lodem.

- od tego roku na łowisku pożwirowym „ KALEŃSKO ” (gm. Boleszkowice) obowiązuje rejestracja złowionych ryb.
- został wprowadzony zakaz trollingowania na jeziorze Busko (gm.Rzepin).

Zmiana nastąpiła również w treści zezwoleń na amatorski połów ryb, od tego roku znajduje się w nim aktualny regulamin amatorskiego połowu ryb.

Dział Zagospodarowania Wód - 29 luty 2024r.

Piotr Tomkowiak

Mateusz Pawluczyk

Michał Kondratowski

12 marca 2024, 11:47